

Spis treści

Wstęp.....	9
------------	---

CZĘŚĆ I

TEORETYCZNE ŹRÓDŁA ISTOTNE DLA WSPÓŁCZESNEJ RESOCJALIZACJI

1. Wprowadzenie i podstawowe pojęcia istotne dla resocjalizacji nieletnich.....	15
1.1. Dyskusja wokół zjawiska niedostosowania społecznego.....	15
1.2. Pojęcie zmiany w resocjalizacji.....	22
2. Udział czynników biologicznych i biopsychospołecznych w powstawaniu niedostosowania społecznego.....	28
3. Znaczenie teorii przywiązania dla oddziaływań resocjalizacyjnych.....	36
3.1. Pojęcie przywiązania - założenia teoretyczne.....	36
3.2. Przywiązanie a rozwój neurobiologiczny dziecka.....	43
3.3. Przywiązanie a system przekonań.....	44
3.4. Przywiązanie jako podstawa rozwoju wartości moralnych.....	45
3.5. Zaburzenia przywiązania jako element poprzedzający pojawienie się niedostosowania społecznego.....	47
3.6. Sugestie dla podejmowanych oddziaływań psychokorekcyjnych wynikające z teorii przywiązania.....	52
4. Aktualne aspekty teorii behawioralnej istotne dla resocjalizacji.....	55
4.1. Podstawy behawioryzmu.....	55
4.2. Wzmacnianie zachowań prospołecznych.....	59

4.3. Stosowanie kar wobec osób nieprzystosowanych społecznie.....	65
4.4. Behawioralna analiza trudnego zachowania.....	67
5. Teoria społeczno-poznawcza w kontekście resocjalizacji.....	70
5.1. Uczucie się przez wzmocnienie w kontekście teorii społeczno-poznawczej.....	71
5.2. Modelowanie.....	74
5.3. Uczucie się za sprawą procesów poznawczych.....	79
5.4. Udział oczekiwań w kształtowaniu zachowania nieletniego.....	81
5.5. Poczucie własnej skuteczności.....	83
5.6. Cele życiowe.....	84
5.7. Samoregulacja i samowzmacnianie.....	86
6. Teoria poznawczo-behawioralna integrująca oddziaływania psychokorekcyjne wobec nieletnich niedostosowanych społecznie.....	89
6.1. Podstawowe założenia teorii poznawczych.....	89
6.2. Zarys teorii poznawczo-behawioralnej.....	93
6.3. Wzorce poznawcze.....	102
6.4. Wzorce reagowania emocjonalnego.....	104
6.5. Wzorce behawioralne.....	106
6.6. Zniekształcenia poznawcze u osób niedostosowanych społecznie.....	106
6.7. Modele interwencji poznawczo-behawioralnych wobec dzieci niedostosowanych społecznie.....	114
6.8. Argumenty przemawiające za podejściem poznawczo-behawioralnym w resocjalizacji nieletnich.....	131
7. Niedostosowanie społeczne w perspektywie systemu ekologicznego.....	139

CZĘŚĆ II

ZJAWISKO ODPORNOŚCI PSYCHICZNEJ

8. Teoria i badania nad zjawiskiem odporności psychicznej.....	149
8.1. Pojęcie czynnika w etiologii odporności psychicznej.....	149
8.2. Złożoność pojęcia odporności psychicznej.....	152
8.3. Definicje odporności psychicznej.....	154
8.4. Specyfika czynników: kompensacyjnych, ochronnych oraz stanowiących wyzwanie.....	164

8.5. Niedostosowanie społeczne jako przejaw odporności psychicznej.....	169
8.6. Elementy koncepcji poczucia koherencji istotne dla odporności psychicznej.....	172
8.7. Poczucie własnej skuteczności a odporność psychiczna.....	175
8.8. Emocjonalna reaktywność a odporność psychiczna.....	176
8.9. Zwiększanie zdolności do konstruktywnej samokontroli impulsów emocjonalnych.....	178
8.10. Model ekologiczny.....	183
8.11. Wychodzenie z nieprzystosowania społecznego w oparciu o kształtowanie odporności psychicznej.....	186
9. Podstawowe filary kształtowania odporności psychicznej.....	191
9.1. Poczucie elementarnej stabilności i bezpieczeństwa.....	191
9.2. Edukacja szkolna.....	201
9.3. Relacje rówieńnicze.....	206
9.4. Zdolności i zainteresowania.....	212
9.5. System wartości.....	215
9.6. Społeczne kompetencje.....	222
10. Strategie interwencji.....	232

CZĘŚĆ III

BADANIA WŁASNE

11. Metodologia badań własnych.....	239
11.1. Cel i problematyka badań.....	239
11.2. Teoretyczne założenia realizowanych badań.....	245
11.3. Uzasadnienie podjętych badań.....	247
11.4. Pytania badawcze.....	248
11.5. Organizacja badań i charakterystyka osób badanych.....	249
11.6. Charakterystyka metod i narzędzi badawczych.....	252
11.7. Procedura tłumaczenia kwestionariuszy.....	255
11.8. Analiza statystyczna.....	256

CZĘŚĆ IV

PREZENTACJA WYNIKÓW

12. Charakterystyka nieletnich w kategoriach normy i klinicznych zaburzeń zachowania.....	261
12.1. Pomiar pierwszy.....	261
12.2. Pomiar drugi i porównanie wyników w zakresie zmiennych zależnych.....	266

13. Zmiany w obrębie zachowań problemowych, odporności psychicznej i zniekształceń poznawczych u nieletnich po upływie dwunastu miesięcy.....	271
13.1. Ogólna analiza porównawcza wyników testu i retestu.....	274
13.2. Różnice w wynikach testu i retestu nieletnich pogrupowanych według tendencji do poprawy lub nasilania się zachowań niedostosowanych.....	275
13.3. Różnice w wynikach testu i retestu nieletnich pogrupowanych według tendencji do poprawy lub nasilania się zachowań agresywnych.....	290
13.4. Różnice w wynikach testu i retestu nieletnich pogrupowanych według tendencji do poprawy lub nasilania się zaburzeń eksternalizacyjnych.....	305
13.5. Różnice w wynikach testu i retestu nieletnich pogrupowanych według tendencji do spadku lub nasilania się całkowitego wyniku zachowań problemowych.....	318
14. Wnioski oraz sugestie dla praktyki resocjalizacyjnej.....	332
14.1. Zachowania niedostosowane.....	332
14.2. Zachowania agresywne.....	333
14.3. Zaburzenia eksternalizacyjne.....	336
14.4. Ogólny zakres zachowań problemowych (wynik całkowity TRF).....	338
14.5. Uogólnione implikacje.....	339
Bibliografia.....	351
Spis tabel.....	372
Spis wykresów i schematów.....	376
Załączniki.....	380